

DZIENNIK BYDGOSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.
Do „Dziennika“ dołącza się co tydzień „SPORT POMORSKI“.
Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 5—6 po południu.
Redaktor naczelny przyjmuje od godziny 11—12 przed południem.
Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.
Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 30.
Filje: w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2 — w Toruniu, ul. Mostowa 17
w Grudziądzu, ul. Grobłowa 5.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agencjach 2.75 zł. miesięcznie, 8.25 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.11 zł. miesięcznie, 9.33 zł. kwartalnie.
Pod opaską: w Polsce 5.00 zł., do Gdańska 4.00 guld., do Niemiec 4.00 mk., do Francji i Ameryki 7.50 zł. miesięcznie.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci niemają prawa do odszkodowania.

Telefony: Redakcja 326, Naczelny redaktor 316, Administracja 315, Buchalterja 1374. — Filje: Bydgoszcz 1299, Toruń 800, Grudziądz 294.

Numer 247.

BYDGOSZCZ, czwartek dnia 27 października 1927 r.

Rok XXI.

Niemcy szpiegują na polskim terenie.

Warszawa, 26. 10. (Tel. wł.). W pobliżu stacji granicznej Krzyż podejmuja stahlhelmowcy mniej więcej co dwa tygodnie wywiady szpiegowskie na sąsiednim terytorjum polskim. Przesłuchują oni drożników kolejowych, nawiązują łączność z pograniczną ludnością i zaopatrują się

w szkice polskich linii kolejowych. Raporty odsyłane są na ręce majora rezerwy Stephaniego, który wygłosił w Berlinie referat o przyszej wojnie polsko-niemieckiej opublikowany następnie w piśmie prof. Foerstera „Die Menschheit“.

Sejm i Senat zwołane na 31 października.

Warszawa, 25. 10. (Tel. wł.). Dziś w południe przybył do Sejmu sekretarz premjera, porucznik Zaćwilichowski i przywiózł zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, zwołujące zwyczajną sesję Sejmu na dzień 31 bm.

Warszawa, 25. 10. PAT. Dziś o godzinie 11 przed południem doręczono szefom biur Sejmu i Senatu dekrety, dotyczące zwołania Sejmu i Senatu

na sesję zwyczajną na dzień 31 października.

Warszawa, 25. 10. PAT. Wobec tego, że kancelarja Sejmu została powiadomiona, iż druk preliminarza budżetowego na rok 1928-29 zostanie złożony w Sejmie w dn. 31 bm., marszałek Sejmu Rataj ma zamiar zwołać pierwsze posiedzenie Sejmu zwyczajnej sesji budżetowej na dzień 2, względnie 3 listopada br.

Czy Sejm załatwi się terminowo z budżetem?

Warszawa, 26. 10. AW. W związku ze zwołaniem przez rząd zwyczajnej sesji budżetowej Sejmu i Senatu z dniem 31 października br. w kółkach prawniczych uważają, iż nawet przy nader intensywnym tempie pracy i pominięciu wszelkich trudności zewnętrznych, Sejm nie będzie w stanie załatwić budżetu do dnia wygaśnięcia swych funkei według Konstytucji t. j. do dnia 28 listopada br. Nie-

ależnie od powyższego, aby Sejm mógł w myśl Konstytucji rozpocząć swe prace nad budżetem z dniem 31 października br. preliminarz budżetowy powinien być złożony do druku co najpóźniej na 3 dni na przed t. j. dnia 28 bm. tak, iż całkowitego i ostatecznego przygotowania budżetu w rękopisie przez rząd, oczekiwać należy w ciągu najbliższych dni.

Do Polski ściągają kapitały zagraniczne.

Warszawa, 26. 10. (AW) Zainteresowanie kapitału zagranicznego polskiem życiem gospodarczym po uzyskaniu pożyczki stabilizacyjnej wzrasta. Jak się dowiadujemy, nastąpić ma podwyższenie kapitału zakładowego kilku banków przy udziale kapitałów zagranicznych. W związku z projektami finansowania polskiego przemysłu, przybędą do Warszawy eksperci dla zbadania, którym gałęziom produkcji i którym firmom można udzielić kredytu. Rozpatrywany jest obecnie projekt stworzenia w Warszawie biura przy udziale Banku Polskiego dla badania wszystkich projektów pożyczkowych i udzielania opinii obydwom stronom.

60 milj. dolarów dla przemysłu.

Warszawa, 26. 10. (Tel. wł.). Przed kilkoma dniami przybył do Warszawy pewien finansista amerykański, który pertraktuje z grupą przemysłowców w sprawie emitowania polskich obligacji przemysłowych na rynku amerykańskim. W najbliższej przyszłości wznowione zostaną rokowania ministerstwa komunikacji z grupą Dillona o pożyczkę w wysokości 10 milj. dolarów na przebudowę warszawskiego węzła kolejowego. Ogółem toczą się obecnie rokowania z zagranicznymi grupami finansowymi o ułokowanie w Polsce blisko 60 milionów dolarów. Chodzi tu jedynie o kredyty przemysłowe i inwestycyjne.

Obóz konserwatywny przeciw endecji.

Warszawa, 26. 10. AW. W dniu wczorajszym zakończyły się w Warszawie dwudniowe obrady przedstawicieli wszystkich odłamów obozu zachowawczego w Polsce. Na konferencji tej osiągnięto zupełnie porozumienie co do programu taktyki w związku ze zbliżającym się okresem wyborów. W sobotę ogłoszona ma być wspólna deklaracja wszystkich odłamów konserwy. Deklaracja ta

wyrazić ma podobno potępienie dla polityki Narodowej Demokracji. W stosunku do innych stronnictw politycznych deklaracja zachować ma wolną rękę z podkreśleniem, iż do połączenia przy ściślejszej współpracy z Związkiem Naprawy Rzeczypospolitej, lub Partją Pracy nie przyjdzie. W stosunku do rządu deklaracja zająć ma stanowisko rzeczowe.

Walka o 40.000 świń.

Warszawa, 26. 10. (Tel. wł.). Posiedzenie rady ministrów Rzeszy w sprawie polsko-niemieckiego traktatu handlowego zostało zwołane na czwartek. Według informacji kół parlamentarnych, rząd Rzeszy ustalił główne pozycje celne, które chciałby zamieścić w przyszłym tra-

ktacie z Polską. Fakt, że Polska nie zadawała się eksportem 40 tysięcy świń rocznie do Niemiec, ma być głównym kłopotem gabinetu niemieckiego, gdyż agrariusze wschodnio-niemieccy i ministrowie nacjonalistyczni uważają to za najdalej idące ustępstwa.

Wielkie święto polskie w Buffalo.

Nowy Jork, 25. 10. PAT. Generał Roupert i pułk. Zakliński wzięli udział w kongresie amerykańskich chirurgów wojskowych w Carlisle. Generał Roupert wziął również udział w obchodzie 10 rocznicy zorganizowania armii polskiej w Ameryce. W uroczystości tej, która odbyła się w Buffalo, wzięło udział około 10 tys.

Polaków. Gen. Roupert wygłosił przemówienie, w którym, powołując się na dawną przyjaźń polsko-amerykańską, wzywał rodaków do okazania im przybranej ojczyźnie takiej samej lojalności, której tyle dowodów dała Polska. Wczorajem obaj oficerowie byli obecni na bankiecie, wydanym na ich cześć.

Mniej bankietów urzędowych w Niemczech.

Rząd Rzeszy postanowił ze względów oszczędnościowych zmniejszyć do minimum ilość przyjęć reprezentacyjnych, wydawanych zarówno w kraju, jak i przez poselstwa zagraniczne.

Niemców po wojnie ogarnęło obżarstwo ogólne. Kto znał ten kraj przed wojną, dziś nie poznałby go. Charakter tego narodu się zmienił. Urzędnicy nie urzędują, lecz „celebrują“; przerwy na śniadania z herbatką są zdobyczą rewolucyjną tej kasty. Po restauracjach stoły uginają się od przekąsek najdelikatniejszych. Tłumaczą na gwałt książki kucharskie z różnych języków. Znane wydawnictwo Insel-Verlag rozrzucza tłumaczenie dzieła Brillat-Savarina Fizjologję smaku. — To też zapowiedź rządu, jakoby zamierzał powrócić do grubej potrawy przedwojennej np. peklowiny z grochem, wywołuje tylko kpiny na łamach prasy. Naród niemiecki otarli się w szerokim świecie, nabrał ogłady i przestał mu imponować student z pokrajaniami policzkami, popijający parę kiełbasek 20 kufkami piwa aż do nieprzytomności. (b)

Język niemiecki zakazany w Tyrolu.

Władze włoskie zakazały na terenie całego południowego Tyrolu używania języka niemieckiego we wszystkich restauracjach, kawiarniach i innych lokalach publicznych, a w szczególności na godłach i napisach na zewnątrz domów. Napisy te najpóźniej do 30 listopada br. muszą być przemalowane na napisy w języku włoskim.

Czołowi mężowie Chrześc. Demokracji o położeniu.

Z Warszawy piszą nam:

W wypełnionej po brzegi sali rzeźmieńników chrześcijańskich podzielili się posłowie Bittner i Chaciński z słuchaczami poglądem na obecne położenie. Obaj mówcy uzupełnili się doskonale i rzucili na ekran bardzo wyrazisty migawkowy obraz stosunków. Ich określenia i ujęcie rzeczy czy miały moc szczerzej, obywatelskiej spowiedzi, nie przesiąkniętej nienawiścią, ani pewnym dogmatycznym założeniem, już z góry wyłączającym oddanie przeciwnikowi sprawiedliwości. Brak żółci, natomiast troska o dobro kraju, wołanie i ostrzeżenie, czasem rozwinięcie głębokiej myśli i zestawień, nadawały całości wystąpienia charakter publicznej manifestacji w najlepszym stylu. Przedstawiciele chadeccji nie zaprzeczali pewnych zasług obecnego rządu, zwłaszcza na polu gospodarczym i kilku szczęśliwych posunięć w dziedzinie polityki zagranicznej, ale też odsłonili rany, jęczące się na wewnątrz i z uroczystą powagą mężów-statystów 16-go czy 17-go wieku radzili zło najprędzej zetrzeć z powierzchni naszego życia. Złwaszcza Chaciński podniósł koncepcję w każdym calu słuszną. Podkreślił on, że narodu i sejmowi nie można uważać za zlepek głupców i idiotów!.. Gdyż w razie odejścia w zaświaty owego człowieka-kolumny, cóż stanie się z ogółem? Nie — storko! nie! Chadeccja nigdy nie może zgodzić się z pojęciem odgrywania mierzwy dla celów politycznych i zdaje sobie dokładnie sprawę, że przyszłość państwa polega na jakości mas. Nie można ich wtedy demoralizować wsąca- niem przekonania, że są tylko pomiotem... O ileby zasady podobne wdarły się na dno dusz, to obawiałyby się należało o przyszłość. Owszem, trzeba uświadamiać rzeszę i powtarzać na każdym kroku: „Ty, bracie, nie masz czego do ust włożyć, lecz sztandar Rzeczypospolitej trzymaj wysoko w ręku!“ Jeżeli przeznaczenia dziejowe wskrzesiły Polskę, to oddały państwo narodowi i naród ten nie da wydrzeć sobie uzyskanego prawa. „My obywatele polscy — o wieścił Chaciński — demokratami jesteśmy, nimi pozostać chcemy i pod sztandarem dobra kraju wiernie wytrwamy. Nie damy się też zepchnąć do roli bezmyślnych pionków i zawsze będziemy mówili, co jest w społeczeństwie złego, a waszą jest sprawą popierać nas i wierzyć, że nigdy was na złą drogę nie wyprowadzimy“. Mówca skrytykował bezwzględnie hasło: „Precz z partjami!“ Gdzie ich niema, gdzie brak organizacji, rozplenia się anarchja. Zło w stronnictwach należy zwalczać, ale ich samych nie przekreślać. Nie da pomysleć się istnienie bez obozów i „nikczemnym jest, kto głosi ich wyępienie, albowiem nie wiadomo wtenczas na kogo spycha się troskę o państwo. W Rosji odsuwano również społeczeństwo od organizacji i doprowadzono ją na dno przepaści. Olbrzymie imperjum, niby zgniłe jabłko, wpadło w szpony grupy aferyzystów. Wynikiem było załamanie się frontu i porażka wojenna. I u nas,

Książka adresowa miasta Bydgoszczy na r. 1928

Szanownej Publiczności miasta Bydgoszczy donoszę uprzejmie, iż **rocznik 1928 książki adresowej** ukaże się z końcem grudnia r. b. wobec czego w tych dniach zamykam ostatecznie re'akcje. Sposób zestawienia materiału będzie ten sam, jak przy roczniku 1926. Osoby zainteresowane, mające jakiegokolwiek życzenia, co do poprawek w spisie alfabetycznym, ulicznym, informacyjnym, w dziale branż lub ogłoszeniowym, proszę takowe przelać na ręce dyrektora **Webera, ul. Jagiellońska nr. 53** najpóźniej do **soboty, dnia 29. bm**. Tamże przyjmuje się również zamówienia na książkę i ewentualnie ogłoszenia firm tłustym drukiem lub w obwódce. **Weber, dyrektor biur.**

Obwieszczenie. W sprawie postępowania upadłościowego nad majątkiem firmy **D. Regowski i Zwierzycy** w miejsce zmarłego zarządcy upadłościowego **Maksymiljana Sassa** ustanawia się zarządcą upadłościowym kupca **Leona Maja** w Bydgoszczy, pl. Wolności 1. (25662) Bydgoszcz, dnia 20 października 1927. **Sąd Powiatowy.**

Obwieszczenie. W księżym rejestrze spółdzielni R. Sp nr 71 wpisano dz's przy spółdzielni: „**Bromberger Siedlungs- und Kleinbaugeossenschaft** w Bydgoszczy” że firma wygryła (25663) Bydgoszcz, dnia 20 października 1927. **Sąd Powiatowy.**

Licytacja. **Samochód osobowy** 6/25, 4-5 siedzeńowy, wawie powy (7000 klm. jazdy) sprzedawać będę w dniu **29. X. 27 r.** o godzinie 11-tej przed południem u **spedytora E. Harwiga** w Bydgoszczy, ul. Dworcowa droga publiczną najwięcej dającym. **Objekt obejrzeć można 1 godzinę przed licytacją** **Plechowiak**, zaprzysiężony licytator Bydgoszcz, ul. Długa 8. Telefon 1651.

Sprzedaż przymusowa. W piątek, dnia **28 października r.** o godz. 11-tej przed poł. sprzedawać będę przy ul. **Jackowskiego 31** u pana **Tuchołki** najwięcej dającemu za gotówkę **1 kanapę pluszową z obudowaniem.** (25694) **M. Iczewski**, kom. kom. sąd. w Bydgoszczy.

Kupna okazyjne! **Auto „Forda”** prywatnej ręki, najnowszy model, z nadkompl. wyposażeniem, silnik nowy, gdz tylko około 7000 klm. ujeżdżał, silnik korzystnie do nabycia. **Auto „Mathis”** 20 HP, 4 siedzeniowe, w doskonałym stanie, dobrze utrzymane, gruntownie zbadane, prawie z nowymi oponami i świeżo lakierowane, tanio na sprzedaż. **Hans-Chassis** (podwozie) dla szybkich aut ciężarowych, nośności 10 ctn., gotowe do użytku, tanio na sprzedaż. **E. Stadie - Automobile** Bydgoszcz, ul. Gdańska 160. Tel. 1602. (25 00)

Latarnie do powozów i inne oraz **artykuły dekoracyjne** skład. fabryczny. (22085) Dla hurtowników ceny fabryczne. Cenniki bezpłatnie — wzywy za zaliczeniem. **J. KILIAN, Bydgoszcz** Jagiellońska 17. Tel. 778 i 758

Podpalniki „Hel” nagrodzone medalem, rozpalają węgiel bez drzewa. **Wielkop. Wytwórnia Bydgoszcz, Jagiellońska 3.** Telefon 15 19. Wygoda - Tania. Telefon 15-19.

Dobrze prosperująca garbarnia parowa na Pomorzu, z powodu nazywania okoliczności **korzystnie na sprzedaż.** Do wplaty potrzeba 30 000 zł. Oferty pod „C. D. 18” do Biura Ogł. **Wallis, Toruń.** (25707)

„UNIA”

Zjednoczone Fabryki Maszyn Tow. Akc.
Oddz. C. BLUMWE I SYN
BYDGOSZCZ

Traki

oraz (24609)
wszelkie maszyny do obróbki drzewa
Odplaty na raty.
Prospekty i kosztorysy bezpłatnie. — Na żądanie wizyty inżynierów.

Dr. Proebstel i S-ka, Gniezno

Farbuje wszelkie materiały

żałobne rzeczy w najkrótszym czasie.

Czyści damskie i męskie garderobe

portjery, dywany, futra i t. p.

Plisuje -- Wykonuje mereżki.

Wykonanie dobre i tanie. 25044

Filia Bydgoszcz: ul. Gdańska 141
Filia Inowrocław: ulica Dworcowa nr. 20.

Telefon 150 i 830 **Pierwszorządny górnośląski** Telefon 150 i 830

WĘGIEL

koks hutniczy, brykiety z węgla kamiennego dla przemysłu i opalu domowego wagonowo i detalicznie z najlepszych kopalń górnośląskich

SCHLAAK I DĄBROWSKI

Sp. z o. p.
Bydgoszcz, ul. Bernardyńska 5. Tel. 150 i 830 (24387) Zastępstwo koncernu „Robur” - Katowice.

Sianina

w pierwszorzędnym wykonaniu także na raty poleca

B. Sommerfeld

Fabryka pianin
Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 56, tel. 883
Filja: **Grudziądz, ul. Groblowa 4, tel. 229** (5454)

Poszukujemy dla naszego składu głównego ewtl. filji (artykuły żywnościowe) **rutynowanej ekspedjentki** która musi bezwzględnie dobrze pracować. Oferty pod „C. D. 18” do adm. Dz. Bydg. (25486)

Magazyniera

poszukuje większa bydgoska fabryka. Potrzebna jest osoba energiczna ogledna, nie poniżej lat 25, doświadczona w obsłudze z robotnikami. Wchodzi w rachubę także starsi panowie, emerytowani urzędnicy etc. Świadomości techniczne i ekspedycyjne pożądane lecz nie konieczne. Zgłoszenia pisemne z dokładnymi danymi i odpisami świadectw uprasza się skierować do „**PAR**”, Bydgoszcz, Dworcowa 72 pod „Magazynier” (25689)

Codziennie smaczne obywatelskie **obiady** wydaje 24385
Winiarnia Luckwald, ul. Jagiellońska nr. 9.
Dobrze pielęgnowane napoje. **Dobór kolacji.**

Zające Rogacze Jelenie Króliki

kupuje po najwyższej cenie dziennie.

Kandydaci na szoferów

Kursy samochodowe **Z. Kochańskiego** w Bydgoszczy 3 Maja nr. 14a, tel. 1185 **szkoła szoferów** zawodowych oraz amatorów. Prospekty wysyła się na życzenie. Zapisy przyjmuje się codziennie. 24683

Natychmiastowa gotówka lub za zaliczeniem kolejowym.
F. Ziółkowski, Bydgoszcz, ul. Kościelna nr. 11
Telefony 1095, 224, 1695.
Filja: **Grudziądz ul. Spichrzowa 10** Tel. 921. 24703

Wady urody!

Uję bezpłatnie wyjaśnienie, jak można w sposób zwyczajny i na czas trwały usunąć: nieczystą cerę, przyszcze, wagi, szorstką skórę, czerwoność nosa i twarzy, piegi, plamy, wątrobiane, nierozwinięty biust, chudość, pocenie rąk, pach i nóg, nadmierny łuszczyk, zanadto suche lub tłuste włosy, wypadanie włosów, łupież, siwe włosy, zbyteczny zarost, niekwalitny format nosa itd. Dokładne wiadomości udzielam za nadesłaniem portjora. (25652) **Pani E. Feldt, Gdańsk, Legator 15, I. Gdańsk, oddz. 303**

Przemielamy cukier na **cukier pudrowy** staranne wykonanie pod gwarancją. Wzorki korzystne!

Cukierniom i piekarniom!

zwracamy uwagę na **nasze wypróbowane kuberturny.**

Główna wygrana **650.000 złotych**

Losy

do I. kl. 16-ej Państw. Loterii Klasowej
Ciagnienie 10 i 11 listopada b. r.
Cena 1/4 zł 10 1/2 zł 20 1 zł 40
(22397) poleca **PAWEŁ KASCH, kolektor** GNIEZNO, ul. Tumska 5. P. K. O. Poznań 207.907. — Telefon nr. 200.
Co drugi los wygrywa!

Cierpiący na cukrzyce!

Żądacie bezpłatny opis Diacitiny, płyn odżywiający i regulujący budowę i odbudowę cukru. **Dr. Malowin i S-ka, Gdańsk, oddz. 22.** (19389)

Zakup i sprzedaż **złota, srebra** oraz wszelkich artykułów w ten zakres [3492] wchodzących. **Henryk Kaszubowski** zakład zegarm. złotniczy **Długa nr. 29.**

Zające Sarny Jelenie Kuropatwy

kupuje po najwyższych cenach na **eksport przy natychmiastowej gotówce.** **Bydgoski Dom Delikatesów** **Leon Bankowiak,** Bydgoszcz, Gdańska 22. Tel. 194. 24002

Fabrykacja czapek

urzędniczych, wojskowych i szkolnych. **Przybory mundurowe** poleca **H. Bunn i Syn,** Bydgoszcz, Gdańska 153. 8945 Telefon 142. Wysyłka pozamiejscowa.

Cena ogłoszeń: 20 groszy za wiersz szer. 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 50 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 90 gr., na dalszych stronach 75 gr. za wiersz szer. 76mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 20 gr., każde dalsze 10 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20% zniżki. Przy powtórzeniu ogłoszenia udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie zniżki upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank M. Stadhagen. — Konto czekowe: P. K. O. 203719 Poznań.